

## SPIS TREŚCI

Wstęp .....	11
1. Stan badań .....	11
2. Literatura <i>in statu nascendi</i> .....	14
3. Podstawowe problemy badawcze .....	16
4. Uwagi formalne .....	18
I. Wokół myśli estetycznoliterackiej Diderota: po śladach i tropach .....	22
1. Użyteczność jako oś poglądów estetycznoliterackich Diderota .....	23
1.1. Użyteczność – kryterium oceny wszelkiej kreacji .....	26
1.2. Użyteczność a pouczenie moralne w sztuce .....	32
1.2.1. <i>Pochwała Richardsona</i> : definicja powieści a problem użyteczności sztuki .....	39
1.3. Pojęcie techniki artystycznej w myśli estetycznej Diderota .....	50
2. Refleksja estetyczna we wczesnej prozie literackiej Diderota .....	59
2.1. Krytyka gatunku powieściowego w <i>Niedyskretnych klejnotach</i> : teoria a praktyka .....	59
2.2. Techniki narracyjne w <i>L'Oiseau blanc, conte bleu</i> .....	72
II. Iluzja w pismach Diderota. W kierunku prozy doświadczałnej ....	82
1. Stabilność, ewolucja, oscylacja? .....	82
1.1. Iluzja w myśli estetycznoteatralnej Diderota .....	86
1.1.1. Dualizm doświadczenia w <i>Synu naturalnym</i> : przeżycie jako gwarant iluzji .....	91
1.1.2. <i>Est-il bon? Est-il méchant?</i> jako świadectwo dynamizacji aktu odbioru w refleksji estetycznoteatralnej Diderota .....	101
1.2. Problem iluzji w diderotowych pismach krytycznoartystycznych .....	115

1.2.1.	Idealny model [ <i>modèle idéal</i> ], czyli „prawdziwa linia” [ <i>ligne vraie</i> ].....	120
1.3.	Od idealnego modelu do mistyfikacji literackiej: <i>Dwaj przyjaciele z Bourbonne</i> .....	126
1.3.1.	„Gawędy przy kominku o najwierniejszej prawdzie”, czyli o narracji <i>Dwóch przyjaciół z Bourbonne</i> .....	136
1.4.	Iluzja (wobec) mistyfikacji: <i>Zakonnica</i> .....	149
1.4.1.	Powstanie utworu .....	149
1.4.2.	Hybrydyczność, polifoniczność, chaos .....	155
1.4.2.1.	Wspomnienia Zuzanny: problemy formalne .....	155
1.4.2.2.	<i>Préface-Annexe</i> , czyli paradoksy o autorze.....	160
1.4.3.	<i>Zakonnica</i> jako laboratorium iluzji .....	167
2.	Proza literacka wobec koncepcji filozofii doświadczalnej... ..	170
III.	Od dialogu do współtworzenia: ewolucja wizji odbiorcy.....	176
1.	Diderot i dialog.....	177
1.1.	Fikcjonalizacja <i>ja</i> .....	184
1.2.	Antydogmatyczność dialogu.....	190
1.3.	Dialog jako forma ekspresji czy dialog jako gatunek? .....	200
2.	Praktyka krytycznoartystyczna Diderota a wizja dzieła <i>in statu nascendi</i> .....	215
2.1.	<i>Salony</i> : od quasi-epistolarności do kakofonii.....	215
2.2.	Prymat gestu nad słowem. Koncepcja hieroglifu.....	230
2.3.	Koncepcja obrazu scenicznego ( <i>tableau</i> ) .....	237
2.4.	<i>Salony</i> jako obszar hieroglificzny. Estetyka szkicu.....	243
2.5.	Ewolucja pojęcia entuzjazmu w myśli estetycznej Diderota .....	257
IV.	Dzieło jako sieć relacji: nowy wymiar dialogiczności.....	266
1.	<i>Kuzynek mistrza Rameau</i> .....	270
1.1.	Mistyfikatorska tożsamość jako element dramatyizacji.....	271
1.2.	Alinearność, pętla, polipowość .....	284
1.3.	Dramatyczność przestrzeni .....	289
2.	Falsz <i>ja</i> a literatura jako eksperyment filozoficzny .....	292
2.1	<i>Rozmowa filozofa z marszałkową de ***</i> .....	292
2.1.	<i>Rozmowa ojca z dziećmi</i> .....	299
3.	Hieroglify w prozie literackiej Diderota .....	312
3.1.	<i>Mistyfikacja, czyli historia portretów</i> .....	312
3.2.	<i>To nie bajka</i> ... ..	322

3.3.	<i>Pani de La Carlière, czyli o niekonsekwencji sądów publicznych o naszych prywatnych uczynkach</i> .....	334
V. Serpentynty dyskursu powieściowego:		
	<i>Kubuś fatalista i jego pan</i> .....	342
1.	Falsz narracji .....	344
2.	<i>Kubuś fatalista</i> ... jako sieć nawiązań .....	350
2.1.	Splot zakończeń.....	357
3.	Falsz tożsamości.....	363
4.	Supły gatunkowe .....	369
5.	Krzywizny czasoprzestrzeni.....	383
	Zakończenie .....	390
	Bibliografia .....	395